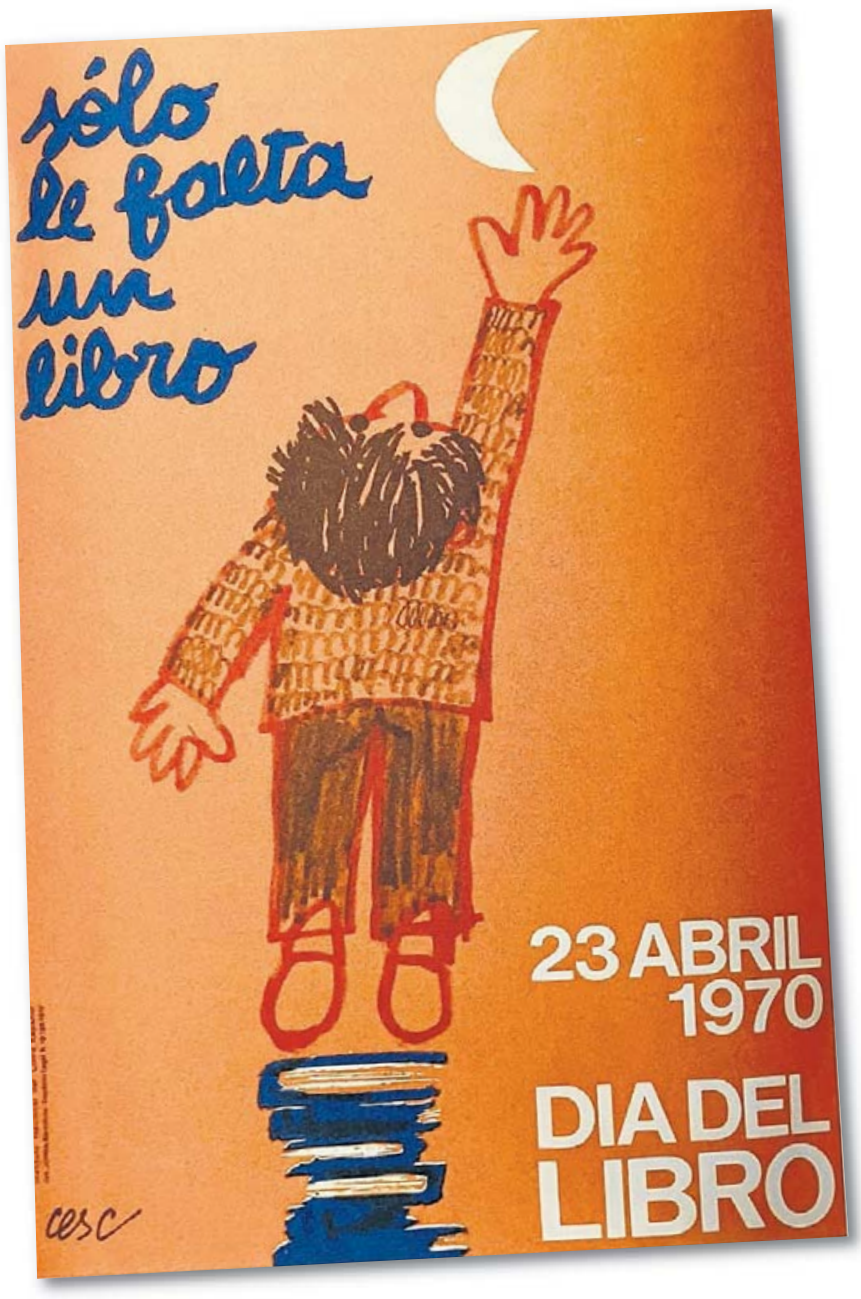

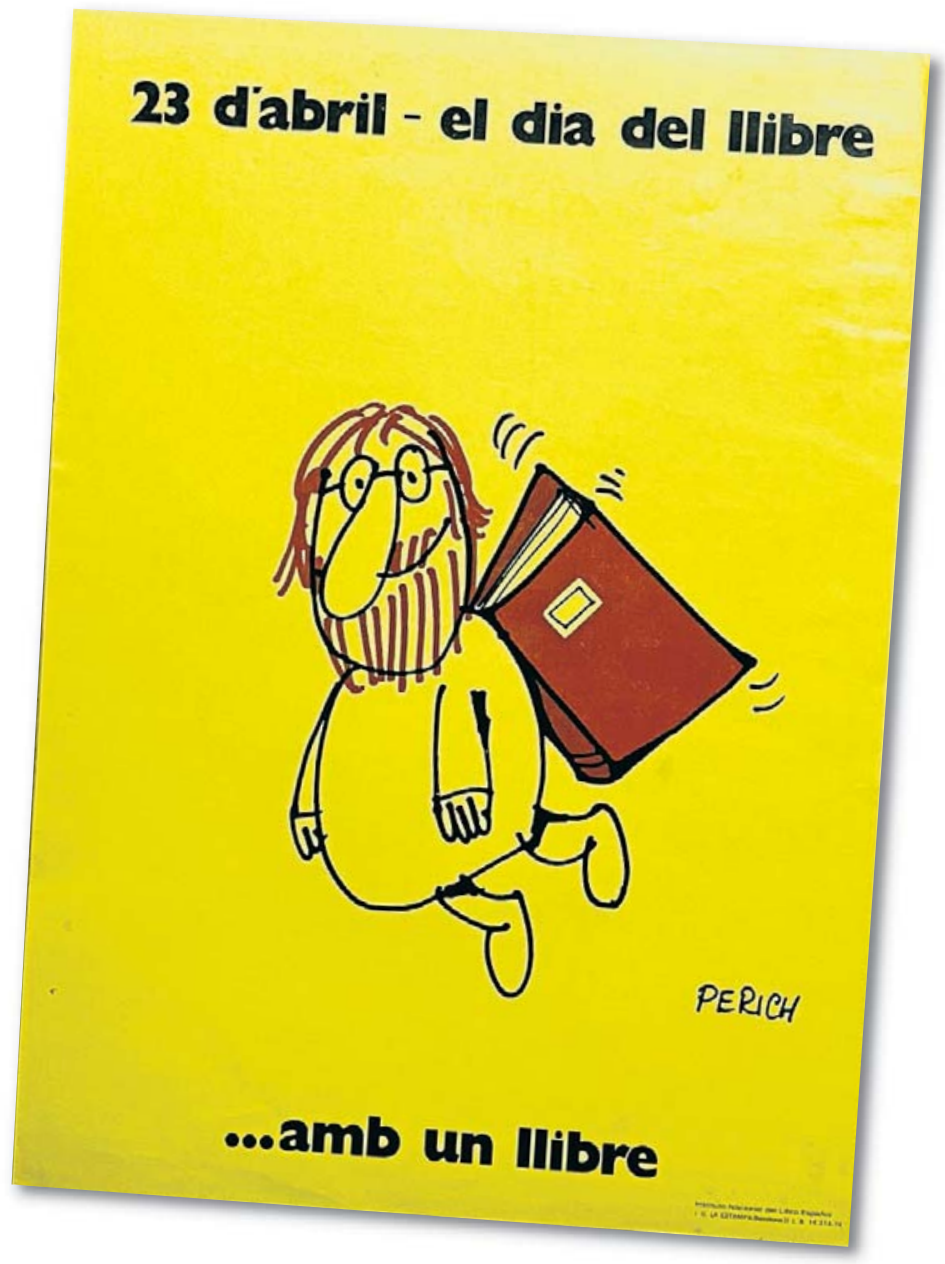

ELS SANT JORDIS

Els dos humoristes gràfics catalans estimaven el dia de Sant Jordi i van dedicar-li creacions especials

TEXT_ *Toni* ***Vall***

Francesc Vila Rufas i Jaume Perich Escala tenien unes quantes coses en comú. La primera i fonamental, la més òbvia i sabuda: eren ninotaires. Projectaven sobre la vida, la realitat i l'actualitat una mirada crítica i lúcida per retratar l'absurditat, les contradiccions, les terribles desigualtats del nostre món. I ho explicaven amb dibuixos, cada dia, en un racó privilegiat dels diaris de paper. Cesc era tendre i poètic, copsava amb intuïció i una línia clara tot el contingut de la seva vinyeta. Perich era esmolat, més sarcàstic i visceral. També eren bons amics i, com a humoristes gràfics, compartien una visió escèptica del món. De fet, segurament són els dos humoristes gràfics catalans essencials de la segona meitat del segle XX. I compartien una altra cosa: l'amor a la cultura, al coneixement, als llibres. Cesc i Perich estimaven Sant Jordi com un dia especial, com potser el dia més especial de l'any. Els llibres sempre van formar part fonamental de la seva vida i la seva carrera. En van publicar molts, en solitari o al costat de bons companys de viatge. Llibres sobre Barcelona, d'humor, llibres il·lustrats, llibres recopilatoris de les seves vinyetes i tires... Tots dos artistes es van prendre molt seriosament el seu compromís amb la cultura del país. No tan sols en tant que destacadíssims autors, sinó també –com molts altres ninotaires arreu del món– agafant les regnes d'un ofici fascinant: el cartellisme.

Té tot el sentit que a una setmana de Sant Jordi recordem avui els treballs que Cesc i Perich van dedicar a la diada del llibre a Catalunya. Són els cartells que van dissenyar i dibuixar per al Dia del Llibre. Però no tan sols aquestes feines, sinó que tots dos van dedicar esforços a altres

DE CESC I PERICH

jornades festives: campanyes per al foment de la lectura, certàmens literaris, festivals, etc. Podem veure publicada avui una tria d'aquesta faceta potser menys coneguda però molt valuosa dels dos dibuixants. Al seu llibre *Perich. Humor sin concesiones,* Josep Maria Cadena destaca que a Perich li costava molt negar-se a participar en moltes de les propostes que li arribaven periòdicament al marge de la seva tasca diària als mitjans de comunicació com a ninotaire i notari de l'actualitat. Aquest afany –a vegades desinteressat i a vegades remunerat– és el que el feia ser especialment receptiu a iniciatives culturals i literàries. Com el cartell del Dia del Llibre de 1974 que il·lustra aquestes pàgines o el grafisme per a la llibreria Documenta de Barcelona, per exemple.

Jordi Duró, gran estudiós de l'obra de Cesc, explica al seu recent llibre *Cesc cartellista* (Univers) que una de les ocupacions que més motivaven el dibuixant era precisament aquesta: el suport a tota mena de realitats culturals del país. En són una bona mostra els cartells de Sant Jordi que podem veure avui reproduïts, però també els encara més nombrosos cartells per a la fira de llibreters de vell del passeig de Gràcia, les llargues col·laboracions amb les llibreries Jaimes i El Hogar del Libro, els fullets publicitaris per a l'editorial Lumen, les revistes *Serra d'Or* i *Cavall Fort* o les diverses campanyes per al foment de la lectura en què va participar activament.

Cesc i Perich vivien intensament el món del llibre i de la lectura. Eren dos apassionats, dos treballadors incansables, capaços de reflectir amb tan sols un dibuix la importància cabdal del coneixement, el pensament, el vaivé dels llibres que canvien de mans en una jornada tan festiva i tan preciosa com Sant Jordi. ●

EL MÓN DEL LLIBRE I LA LECTURA
Tres cartells de Cesc i un de Perich per al Dia del Llibre.
Arxiu Toni Vall